

*****

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

*****

УДК 330.322

O.A. Дегтяр

кандидат наук з державного управління
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

У статті досліджено особливості формування та розвитку державно-приватного партнерства в соціальній сфері, визначено специфіку та головні проблеми, а також запропоновано напрями вдосконалення цього процесу.

Ключові слова: соціальна сфера, державне управління, державно-приватне партнерство, трансформаційні процеси, соціальні умови.

В Україні доцільність використання державно-приватного партнерства в соціальній сфері підкреслюється низьким рівнем застосування передових методів управління: протягом довгого часу зазначена сфера була об'єктом прямого державного управління, тому зараз особливо потребує використання потенціалу підприємницьких структур. Крім того, в соціальній сфері особливо високі потреби в ресурсах для реалізації поставлених завдань соціально-економічного розвитку. Загальною та найбільш гострою для всіх галузей і видів діяльності соціальної сфери є проблема відсутності стабільного і достатнього бюджетного фінансування, наслідком чого стає погіршення якості послуг та обслуговування, скорочення їх обсягу. При цьому зростають потреби суспільства в цих послугах, вимоги до рівня обслуговування, якості послуг і соціально-економічної ефективності діяльності закладів, а також створюється суперечність, що може вирішитися за допомогою залучення ресурсів підприємницьких структур.

Розробкою теоретичних зasad впливу держави на соціальні процеси займалися такі дослідники, як В. Варнавський, В. Гордін, Н. Діденко, А. Клименко, В. Корольов, В. Куценко, Я. Остафійчук, Е. Лібанова, К. Павлюк, О. Радченко, І. Савченко, О. Черниш, П. Шилепницький та ін. Віддаючи належне їх науковим напрацюванням з цієї проблематики, слід зауважити, що дослідження з використання механізмів державно-приватного партнерства в соціальній сфері України ще не мають координованого і системного характеру.

Мета статті – проаналізувати особливості формування та розвитку державно-приватного партнерства в соціальній сфері

й опрацювати пропозиції щодо вдосконалення цього процесу.

Згідно із законодавством України, державно-приватне партнерство – це система відносин між державним та приватним партнерами, при реалізації яких ресурси обох партнерів об'єднуються з відповідним розподілом ризиків, відповідальності та винагород (відшкодувань) між ними, для взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі у створенні (відновленні) нових та/або модернізації (реконструкції) діючих об'єктів, які потребують залучення інвестицій, та користуванні (експлуатації) такими об'єктами. В Україні Закон "Про державно-приватне партнерство" передбачає реалізацію проектів лише у формі договору, тоді як, наприклад, у ряді європейських країн такого обмеження немає, переважно створюється спеціальна структура у формі юридичної особи за участю публічного і приватного партнера, у ряді випадків – ще за участю фінансових інститутів. У рамках цього об'єднання й укладаються договори, що дає змогу досягти максимальної структурованості та прозорості операції [6].

Доцільність використання механізмів державно-приватного партнерства (далі – ДПП) у соціальній сфері України зумовлюється високими потребами в позабюджетних коштах та використанні ефективних методів управління для підвищення забезпеченості населення послугами охорони здоров'я, освіти, культури, житлово-комунального господарства тощо.

Характер взаємодії влади і бізнесу є одним із найважливіших індикаторів стану суспільства в цілому. Чим вище ефективність взаємодії підприємницького та державного секторів, тим більшим є позитивний вплив на добробут суспільства в цілому. Тому в умовах трансформації економіки

України на сучасному етапі її розвитку об'єктивно необхідний пошук можливих спільних взаємовигідних напрямів діяльності держави та бізнесу у вирішенні соціальних проблем суспільства, вдосконаленні та розробці ефективних механізмів такої взаємодії, вигідних усім сторонам.

У зв'язку з цим слід погодитися з думкою деяких експертів про те, що соціальна сфера є перспективною галуззю застосування механізмів ДПП. Ідеологія партнерства відображає історично зумовлений компроміс або баланс інтересів головних суб'єктів сучасних економічних процесів. Механізм взаємодії влади та бізнесу опосередковує необхідність соціального миру як однієї з основних умов політичної та економічної стабільності соціального прогресу в суспільстві [1, с. 12]. Як наголошує П. Шилепницький, переход до системи партнерства владних структур і бізнесу в Україні ставить більш складні соціальні та політичні проблеми, ніж заходи із запобігання чи пом'якшення негативних соціальних наслідків початкових етапів ринкових перетворень [11, с. 14].

У рамках побудови системи партнерських відносин представники підприємництва формують принципово нові особливості мотивації та поведінки, поступово переходячи від одновимірної, яка визначається виключно критерієм економічної (ринкової) раціональності шкали цінностей до багатовимірної шкали, котра враховує економічні, соціальні й етичні аспекти діяльності. У зв'язку із цим винятково важлива роль держави в стратегічному зміцненні цих процесів за допомогою їх додаткового стимулювання у формі податкових пільг, спільнотного фінансування соціально значущих проектів. Домагаючись соціальної стійкості в суспільстві, удосконалюючи управління ним, держава покликана спиратись на позитивну соціальну політику бізнес-організацій, надаючи в обмін гарантії допомоги, постійно вивчаючи й удосконалюючи систему формування інтересів підприємців. Подібні заходи є основою, на якій побудовані соціальні моделі провідних держав світу. Можна стверджувати, що взаємодія влади та бізнесу на базі взаємних інтересів виступає як найбільш доцільний спосіб поєднання основ свободи і влади з метою забезпечення благополуччя всього суспільства й окремої особистості, забезпечення соціальної справедливості в розподілі національного доходу.

О. Черниш вважає, що результативність соціальної політики держави зумовлюється, у першу чергу, існуючою системою партнерства влади і бізнес-структур, якістю та цілеспрямованістю переходу до нових форм і методів управління соціально-економічним розвитком сфери соціальних послуг при дотриманні об'єктивно діючих економічних законів, прорахунку та виборі найбільш

ефективних варіантів розвитку соціальної сфери на поточний і перспективний періоди, при розробці сучасного інструментарію формування та реалізації соціальних пріоритетів розвитку України в умовах кризи [10, с. 25]. Звідси можна зробити висновок, що в основі взаємодії влади та бізнесу лежить прийняття та реалізація взаємних зобов'язань, які передбачають забезпечення високої якості вироблених товарів і послуг; сприяють реалізації інтересів суспільства, об'єднання зусиль у здійсненні та підвищенні якості соціальних інвестицій, забезпечені досягненням сталого розвитку соціуму. В умовах світової економічної кризи особливу роль відіграє вирішення завдань, пов'язаних з усуненням її наслідків у соціальній сфері. Криза завдала величезної шкоди майже в усіх сферах життя суспільства. Це стосується, перш за все, втрати в більшості країн світу мільйонів робочих місць, різкого погіршення матеріального становища людей, що залишилися без заробітку. Така ситуація вимагає від держав великих бюджетних витрат на допомогу по безробіттю, а також на соціальну підтримку найбільш незахищеної частини населення. Скоротилися фінансові можливості держави у підтримці сфери охорони здоров'я, а також освіти.

Досвід показав, що вирішення соціальних проблем у кризовій обстановці не може бути забезпечено тільки за рахунок ресурсів держави – до цього об'єктивно необхідно залучати бізнес. Держава зобов'язана надавати різноманітну підтримку підприємництву, бізнес-організаціям за рахунок надання пільг, різних переваг, дотацій тощо, з тим, щоб приватний сектор зумів упоратися з кризовими проблемами і був би в змозі розширити зайнятість, виробництво необхідних товарів і послуг, забезпечити потреби ринку. Це дасть змогу суттєво збільшити можливості бізнесу в соціальній сфері, зокрема, за рахунок розширення сфер занятості, організації перенавчання працівників новим спеціальностям, розвитку співпраці різних приватних організацій в перерозподілі працівників з метою збереження їх занятості тощо.

Необхідно підкреслити, що соціальна політика держави, котра проводиться сьогодні в Україні, не може, на нашу думку, повністю забезпечити усунення негативного впливу фінансової кризи та сприяти створенню умов для нормальної життєдіяльності різних категорій населення. На сучасному етапі розвитку особливо яскраво почали виявлятися негативні тенденції, пов'язані із загостренням суперечностей інтересів бізнесу і влади; ускладненням відносин між роботодавцями, державою і суспільством; зі зростанням тіньової економіки і посиленням корупції в державному апараті; відпливом фінансових ресурсів з обороту підприємств реального сектора

економіки. Як стверджують В. Куценко, Я. Остафійчук, кризові трансформації загострили проблему соціального розшарування, атомізацію корпоративних інтересів [3, с. 24].

На думку О. Радченко, у період сучасних кризових трансформацій зберігаються умови для нарощання соціальних конфліктів та соціальних ризиків, пов'язаних з майновою диференціацією, розширенням простору громадської ексклюзії, яка виявляється у зменшенні можливостей і ресурсів самореалізації та втрати особистісних перспектив, недоступності багатьох соціальних благ [7, с. 58]. Особливий вплив на характер переворень, що відбуваються в Україні, їх наслідки створюють ризики соціально-економічного розвитку, ризики влади й управління, соціокультурної трансформації, підвищення конфліктності в суспільстві та викликане цим розширення простору негативних і девіантних процесів.

Цікавою є думка К. Павлюка про те, що зростання соціальної напруженості в Україні на сучасному етапі трансформацій економіки пов'язано з негативним ставленням суспільства до процесів накопичення приватним великим капіталом фінансових ресурсів, з недостатньою задоволеністю населення ступенем зацікавленості великих бізнес-структур вирішувати соціальні проблеми, що позначилися в ході світової фінансової кризи [5]. Посилення подібних настроїв на фоні триваючих кризових трансформацій підсилює можливості конфлікту інтересів і роз'єднаності суспільства. Ця позиція видається правильною.

Для подолання наслідків кризи державі необхідно забезпечити облік та узгодження інтересів усіх соціальних верств, пом'якшення або мінімізацію суперечностей між різними групами населення, що мають різні інтереси. Саме ступінь узгодження інтересів населення, держави і суспільства є сьогодні об'єктивним показником розвитку демократії та реалізації принципу соціальної справедливості.

Для подолання проблем кризи і виведення економіки на траєкторію сталого розвитку необхідний, перш за все, переход до інноваційного типу суспільного виробництва та відповідного йому типу зайнятості. Для інноваційної економіки, економіки знань з високою інформаційною й інтелектуальною "ємністю" необхідні фахівці, що володіють гнучкістю, мобільністю й високим рівнем адаптації до нових умов, до постійного оновлення, нового змісту, видів і форм зайнятості. Працівника, затребуваного в умовах модернізації, реально підготувати тільки при взаємопов'язаному функціонуванні професійної освіти й ринку праці.

На думку Е. Лібанової, зусилля влади і бізнесу в умовах трансформаційних процесів розвитку економіки України мають бути спрямовані на вирішення проблем розбалан-

нсованості попиту та пропозиції на ринку праці для скорочення й усунення наявної на сучасному етапі розвитку проблеми безробіття. Модернізація економіки неможлива без вирішення таких складних завдань, як підвищення професійно-освітнього потенціалу населення країни, що дає змогу конкурентувати їй на світових ринках інноваційних товарів і послуг [4, с. 13].

Розвиток системи освіти має орієнтуватися на довгострокові перспективи ринку праці та корелюватися з його середньостроковими тенденціями [4, с. 21].

Цікаво, що навіть в умовах кризи є величезна проблема дефіциту висококваліфікованих кадрів у промисловості.

Нестача висококваліфікованих кадрів, особливо серед учених, інженерів, технологів, керівників проектів, вже має масштаби, що перешкоджають не тільки здійсненню певних проектів, але реалізації антикризової програми Уряду України. Однією з проблем налагодження ефективної системи взаємодії влади та бізнесу в межах реалізації державно-приватних ініціатив і проектів у соціальній сфері є незбалансована політика в галузі освіти та зайнятості останніх десятиліть [4, с. 25]. Брак кваліфікованих кадрів відчувають фактично всі наукові галузі та виробництва. Останнім часом кадрова криза загострює ситуацію і в енергетичній галузі, що відчуває великі труднощі з виконанням заходів, які надходять у межах програм уряду України з реформування вітчизняної електроенергетики й антикризової програми підтримки вітчизняних виробництв [2, с. 54].

Якщо раніше кадровий дефіцит призводив до неадекватного (з точки зору продуктивності праці) зростання заробітних плат, що негативно позначалося на конкурентоспроможності підприємств, то зараз брак робочих рук став головною перешкодою для піднесення економіки.

Досвід найбільш успішних вітчизняних і зарубіжних компаній показує, що інвестиції в навчання, підготовку висококваліфікованих працівників дають швидку і високу віддачу, що особливо важливо в умовах світової кризи. Сьогодні один долар, вкладений у розвиток людських ресурсів, дає від трьох до восьми доларів доходів [9, с. 31]. При цьому важливо, що інвестування в разі відпливу кадрів дає більшу віддачу, ніж інвестування в удосконалення виробничих потужностей, тобто людський ресурс можна визначити як ключовий фактор ефективності використання всіх інших ресурсів [9, с. 32].

Взаємодія влади і бізнесу у створенні та розвитку технопарків є важливим напрямом розвитку інноваційної економіки. Це особливо актуально в умовах фінансово-економічної кризи, коли приватні капіталовкладення скорочуються, а державний сектор може виступити як стабілізуючий фактор, і

навпаки. У цьому контексті держава є не тільки партнером, що володіє значими ресурсами, а й організатором, регулятором і замовником інноваційних взаємодій. Таким чином, з'являється можливість створення стійкого інноваційно-інвестиційного механізму, що відповідає економічним і соціально-політичним викликам сучасності.

Проведене дослідження соціальної сфери як потенційної сфері формування державно приватного партнерства засвідчує, що проекти ДПП тут мають певну специфіку, до якої можна віднести таке:

- у проектах державно-приватного партнерства щодо послуг соціальної сфери домінує соціальна мета, що відображає сутність та основні функціональні завдання галузі та конкретної установи;
- як правило, соціальна мета є метою державного партнера, тоді як економічна – приватного партнера, в угоді партнерства такі цілі мають бути чітко розділені та не суперечити одна одній;
- об'єктом державно-приватного партнерства в соціальній сфері, як правило, виступає сукупний об'єкт (соціальний, економічний та духовний), оскільки практично кожний вид діяльності в соціальній сфері пов'язаний зі створенням і розповсюдженням духовних, соціальних благ;
- складність об'єкта партнерства, необхідність багатопланового контролю та нагляду за виконанням соціальної мети зумовлюють необхідність ретельного відбору індикаторів контролю;
- складність формування прибутку внаслідок невисокої прибутковості в галузях і видах діяльності соціальної сфери і відносно низька інвестиційна привабливість об'єктів соціальної сфери визначають необхідність урахування додаткових можливостей для інвестора в отриманні доходів у процесі функціонування об'єкта партнерства.

Ці особливості формують особливі відносини сторін у проектах у соціальній сфері, тому їх слід ураховувати при підготовці та реалізації проектів ДПП.

Разом з тим відмінною особливістю України є та обставина, що жодна з форм співпраці владних структур і бізнесу (за винятком самих простих) не прописана в чинному законодавстві з належним ступенем повноти, яка відкривала б можливість широкого застосування в практиці господарських відносин за участю як держави, так і приватного інвестора [8, с. 59]. У результаті в Україні на сьогодні кожен окремий проект взаємодії влади і капіталу реалізується з величезними зусиллями та вимагає численних і обтяжливих погоджень на кожному етапі і, на жаль, не є абсолютно бездоганним з правової точки зору.

Слід погодитися з думкою Н. Діденко в тому, що саме відсутність ретельно зафік-

сованих правових рамок взаємодії влади і бізнесу в реалізації спільних соціально-економічних проектів істотно збільшує ризики їх реалізації в Україні як для приватного бізнесу, так і для держави [2, с. 21]. Разом з тим в умовах нинішньої глобальної фінансової кризи інститут взаємодії влади та бізнесу має в розпорядженні ряд переваг, таких як підтримка соціальної сфери, стимулювання попиту як додаткова можливість для стабілізації ситуації в економіці, усування гостроти проблеми недовіри учасників ринку, яка здатна посилити кризову ситуацію усунення актуальності проблеми нестачі ліквідності у компаній-інвесторів за рахунок використання двох джерел фінансування (приватні та бюджетні кошти), здатність заливати довгострокові кошти, що особливо важливо в умовах розпочатого скорочення термінів запозичень на українському фінансовому ринку. Ще одним немаловажним наслідком реалізації спільних проектів держави і бізнесу стає готовність української інфраструктури до економічного зростання після завершення кризи.

При реалізації проектів ДПП використовуються різні механізми співпраці держави і приватного бізнесу. Вони диференціюються залежно від обсягу переданих приватному партнеру правомочностей власності, інвестиційних зобов'язань сторін, принципів поділу ризиків між партнерами, відповідальності за проведення різних видів робіт.

На сьогодні однією з головних проблем, що стримують розвиток системи взаємодії влади та бізнесу при реалізації спільних проектів, є корупція, внаслідок якої багато підприємців стурбовані не пошуком талановитих винахідників, не впровадженням унікальних технологій, не створенням і виведенням на ринок нових продуктів, а підкупом чиновників заради отримання контролю над потоками економічних ресурсів. Усуення корупційної складової у процесах взаємодії влади та бізнесу сприяє формуванню нової якості відносин держави і приватного капіталу, у яких економічні суб'єкти зацікавлені, а також створенню умов, що забезпечують захист прав власності та вдосконалення корпоративного управління, вирівнювання умов конкуренції, дерегулювання економіки, поліпшення інформаційного забезпечення бізнесу [5]. Влада при цьому вирішує завдання забезпечення соціальної та політичної стабільності в суспільстві, а також сталого розвитку всіх її сфер.

Корупція є однією з ключових проблем відкритої співпраці влади та бізнесу в реалізації соціальних проектів, оскільки вона перешкоджає процесам установлення ефективного балансу інтересів органів влади та приватного підприємництва з метою відтворення економічного потенціалу певних територій країни, блокує механізми захисту соціально-економічних інтересів населення, об-

може участь представників громадськості в контрольних заходах. Цю тезу доводить практика реалізації національного проекту.

Приватні компанії, організації, які беруть активну участь у реалізації державних соціальних ініціатив, отримують від взаємодії з державою ряд вигод, що дають змогу іс-totno підвищити конкурентоспроможність, імідж як партнера держави, ефективність і стабільність бізнесу, завдяки чому знижу-ються його ризики і набагато підвищується якість менеджменту. Тісне й планомірне співробітництво з державою дає змогу збе-рігати міцне становище на ринку, можли-вість ретельно прораховувати його потен-ціал на перспективу й успішно виконувати не тільки соціальні замовлення держави, а й послідовно покращувати соціальний стан свого трудового колективу, що, у свою чер-гу, сприяє зміцненню дисципліни праці. Все це дає можливість підвищувати результати роботи навіть в умовах кризи.

Висновки. Аналіз наведених вище ма-теріалів свідчить про таке:

1. Спільна співпраця державних органів і приватних підприємств у вирішенні за-вдань соціального розвитку суспільства, зо-крема в реалізації загальнодержавних про-грам, відкриває широкі додаткові можливо-сті дотримання інтересів обох сторін, під-вищення рівня управління та результатив-ності господарювання, виконання держав-них соціальних програм, навіть незважаю-чи на труднощі кризи.

2. Налагодження ділових контактів дає змогу організувати спільне планування в реалізації державних соціальних проектів, підвищуючи відповідальність обох сторін за виконання намічених планом завдань.

3. На сьогодні очевидною є об'єктивна необхідність модернізації та трансформації економіки, соціального оновлення як державного, так і приватного секторів, що вимагає не тільки їх співпраці, а й урахування інтересів усього суспільства при його здійс-ненні. Наявність довіри між владою, бізне-сом і активною частиною суспільства буде означати, що оновлення економіки стає реальністю.

Список використаної літератури

1. Варнавский В.Г. Государственно-частное партнерство: теория и практика / В.Г. Варнавский, А.В. Клименко, В.А. Королев и др. – М. : Изд. дом Гос. ун-та - Высш. шк. экон., 2010. – 287 с.
2. Діденко Н. Державне управління і соці-альне партнерство: актуальні проблеми теорії і практики : монографія / Н. Ді-денко. – Донецьк, 2007. – 404 с.
3. Куценко В.І. Трансформації соціальної сфери України: регіональний аспект : моногр. / В.І.Куценко, Я.В. Остафійчук. – К. : Орієнти, 2005. – 400 с.
4. Людський розвиток в Україні: соціальні та демографічні чинники модернізації національної економіки : колективна монографія / [Е.М. Лібанова, О.В. Мака-рова, І.О. Курило та ін.] ; за ред. Е.М. Лібанової. – К. : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2012. – 320 с.
5. Павлюк К.В. Сутність і роль державно-приватного партнерства в соціально-економічному розвитку держави / К.В. Павлюк, С.М. Павлюк // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. – 2010. – № 17. – Режим доступу: <http://www.nbuu.gov.ua/>.
6. Про державно-приватне партнерство [Електронний ресурс] : Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
7. Радченко О.В. Ціннісний вимір соціаль-ної відповідальності в демократичній державі : монографія / О.В. Радченко, І.Г. Савченко. – Х. : Вид-во ХНУВС, 2008. – 200 с.
8. Розвиток партнерства між місцевою владою та недержавним сектором у сфері надання громадських послуг : моногр. / О.В. Берданова, В.М. Ваку-ленко, М.Д. Василенко та ін. ; за ред. Ю.П. Лебединського. – Ужгород : Па-тент, 2003. – 192 с.
9. Управление социальной сферой : учеб. пособ. / под ред. В.Э. Гордина. – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2008. – 289 с.
10. Черниш О.І. Ринок послуг: механізми державного регулювання в трансфор-маційній економіці : моногр. / О.І. Чер-ниш. – Донецьк : ПРОМО, 2005. – 410 с.
11. Шилепницький П.І. Державно-приватне партнерство: теорія і практика : моно-гр. / П.І. Шилепницький. – Чернівці : Ін-т регіональних досліджень НАН України, 2011. – 455 с.

Стаття надійшла до редакції 12.04.2013.

Дегтярь О.А. Особенности формирования и развития государственно-частного партнерства в социальной сфере

В статье исследованы особенности формирования и развития государственно-частного пар-тнерства в социальной сфере, определена специфика и главные проблемы, а также предло-жены направления совершенствования этого процесса.

Ключевые слова: социальная сфера, государственное управление, государственно-частное партнерство, трансформационные процессы, социальные условия.

Diegtiar O. Features of formation and development of public-private partnerships in the social sector

In Ukraine, the feasibility of using public-private partnerships in the social sector emphasizes low use of advanced management techniques - have long been the object specified area of direct state control, especially because now requires the use of potential entrepreneurs. In addition, the social sector especially high resource requirements for achieving the objectives of socio-economic development. The common and most severe for all industries and activities social problem is lack of stable and adequate funding, the consequence is the deterioration of service quality and service, reducing their volume. This increases the public's demand for data services, requirements for service, quality and socio-economic efficiency of the institutions created a contradiction that can be solved by means of fundraising businesses.

Corruption is one of the key problems of open collaboration between business and government in the implementation of social projects because it prevents the process of establishing an effective balance the interests of government and private enterprise in order to play some of the economic potential of the country, blocking mechanisms to protect the socio-economic interests of the population, limiting the participation of public control measures but every socio-economic growth. This thesis demonstrates the practice of national project

Private companies and organizations that are actively involved in the implementation of government social initiatives receive from interaction with the state a number of benefits that can significantly improve the competitiveness of the state's image as a partner, the efficiency and stability of the business so that it reduces risk and increases quality of much management. Close, systematic cooperation with the state saves a strong position in the market, the ability to carefully calculate its potential for the future and achieve not only social order state, and consistently improve the social status of its workforce, which in turn helps to strengthen labor discipline. This enables you to improve results even in a crisis.

Analysis of the above material indicates the following:

1. Joint cooperation of government agencies and private enterprise in solving problems of social development, particularly in the implementation of national programs offers great additional features in the best interests of both parties, improve management and performance management, implementation of state social programs, despite the difficulties of the crisis.

2. Business Networking allows for joint planning of public social projects, increasing the responsibility of both parties for the execution of that plan objectives.

3. Today, there is a clear objective need of modernization and economic transformation, social renewal in both the public and private sectors not only requires their cooperation, but also the interests of society in its implementation. The presence of trust between government, business and the active part of society will mean that updates the economy becomes a reality.

Key words: social affairs, public administration, public-private partnership, transformation processes, social conditions.